

ВИБІР РЕДАКЦІЇ: СВІТ

Молдова перевіряє, що робив «Яндекс» із особистими даними громадян країни

Молдовська служба Радіо Свобода

21 жовтня 2026, 12:50

Таксі «Яндекс Go» у столиці Молдови Кишиневі. Російський технологічний гігант тепер під пильною увагою через свою діяльність у Молдові

Йонуц Беня

КИШИНІВ – Молдова оголосила про початок розслідування у зв'язку з підозрами, що російський технологічний гігант «Яндекс» міг збирати персональні дані її громадян і надсилати їх напряму на сервери в Росії. Хоча офіційно дані мали зберігатися у Нідерландах.

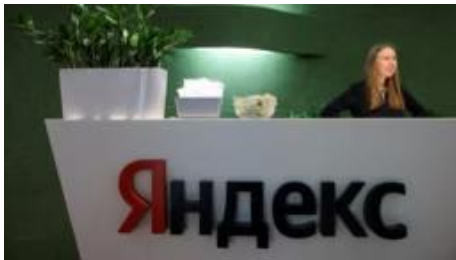
Про можливе порушення безпеки даних стало відомо у ході розслідування **Молдовської служби Радіо Свобода**, яке також виявило ймовірні схеми ухилення «Яндекса» від сплати податків.

Згідно з документами, отриманими Радіо Свобода, справа стосується близько 7,8 мільйона доларів доходів від роботи застосунку для виклику таксі «Яндекс Go», які, як стверджується, надходили безпосередньо в банки Дубаю та Казахстану без сплати податків в Молдові.

Російська компанія відмовилася надати дані про водіїв, які користуються цим застосунком.

«Ми усвідомлюємо, що цією платформою користується велика кількість громадян і водіїв. Тому ми маємо дослідити потенційні ризики, пов'язані з несанкціонованим використанням персональних даних, зокрема через збір, зберігання, обробку або необґрунтований доступ до значних обсягів персональних даних громадян Республіки Молдова», – йдеться у заяві уряду Молдови.

«Яндекс» часто називають «російським Google», хоча насправді компанія продала свій пошуковий сервіс у рамках поділу активів у 2024 році і надає інші послуги, як-от замовлення таксі та доставка їжі, яких у Google немає.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Зеленський заявляє, що удари по «Яндексу» зменшили кількість прокремлівських ботів. Чи це справді так?

Обманули?

Рада з питань конкуренції Республіки Молдова повідомила Радіо Свобода, що компанія «Яндекс», яка контролює близько 60 відсотків ринку таксі країни, 5 жовтня здійснила переказ у розмірі 45 000 доларів до молдовської державної скарбниці з банківського рахунку в Об'єднаних Арабських Еміратах (ОАЕ).

Цей штраф було накладено на компанію з групи «Яндекс» (MLU BV) у Молдові в 2025 році за відмову надати владі перелік водіїв, які користуються двома додатками «Яндекс»-таксі: «Яндекс Про» та «Яндекс Go». Перший з них використовують водії таксі або служби таксі, другий – пасажирів.

У травні компанія **MLU BV** була оштрафована на 112 мільйонів доларів у Нідерландах, де розташована її штаб-квартира, на тій підставі, що вона збирала та зберігала дані клієнтів і водіїв з Норвегії та Фінляндії на серверах у Росії.

У цьому випадку дані включали скановані копії водійських посвідчень, домашні адреси, контактні дані, номери рахунків, точні координати, історію поїздок, фотографії, зміст чатів та коди соціального страхування.

У Молдові вже кілька років поспіль висловлюються побоювання щодо того, що такі дані зберігаються в Росії. Компанія «Яндекс» неодноразово заявляла, що ця інформація зберігається європейськими компаніями групи.

- Влада Молдови вперше звернулася до компанії «Яндекс» із запитом про надання інформації щодо водіїв ще у 2022 році.

Було подано чотири таких запити, які були відхилені, після чого у листопаді 2025 року Рада з питань конкуренції Республіки Молдова наклала штраф на нідерландську компанію **Rideteck International**, яка забезпечувала роботу двох додатків «Яндекс» у Молдові.

- На момент накладення штрафу компанія Rideteck вже перейшла у власність MLU BV.

У відповідь MLU BV подала позов проти молдовських органів влади та вимагала скасування штрафу. У суді MLU BV заявила, що Rideteck знищила дані. Судді зазначили, що MLU BV не надала достатніх доказів.

У судових документах, з якими ознайомилося Радіо Свобода, не вказано, де зберігалися дані молдовських водіїв і коли їх було видалено. Компанія не відповіла на запити про коментарі.

Результати розслідування Радіо Свобода були опубліковані 13 жовтня. У ньому також було встановлено, що кошти за поїздки на таксі, замовлені через додаток «Яндекс Go», надходять до компанії в ОАЕ, тоді як оплата за підписку на «Яндекс Plus» здійснюється на користь компанії в Казахстані.

У червні парламент Молдови розглянув законопроект, який зобов'язував платформи таксі здійснювати розрахунки через банки на території країни, однак цей законопроект не дійшов до остаточного голосування.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Молдова під вогнем: як російська війна проти України б'є по Кишиневу

Наслідки

Наступного дня після оприлюднення розслідування Радіо Свобода у Молдові віцепрем'єр-міністр **Володимир Боля** оголосив, що уряд розпочне розслідування діяльності компанії «Яндекс», а також можливих ризиків для безпеки.

Потім, 15 жовтня, втрутилася Рада з розгляду інвестицій, що мають значення для державної безпеки, урядовий орган, який очолює прем'єр-міністр **Василе Тофан**.

Рада, яка має повноваження призупиняти діяльність будь-якого суб'єкта, визнаного загрозою, і вже застосовувала ці повноваження в минулому, зажадала повного розкриття кінцевих бенефіціарних власників молдовського підрозділу «Яндекс» та доручила органам із захисту персональних даних відстежити, куди передаються дані користувачів.

Важливо, що влада попередила, що розслідування може призвести до арешту активів або призупинення роботи додатка. Компанії «Яндекс» було встановлено 20-денний термін, який, за запевненням компанії, вона дотримається, хоча деталей вона не надала.

Латвія та Естонія заборонили додаток «Яндекс Go» у 2022 році, посилаючись на ризики для безпеки та передачу даних на сервери в Росії. Цей додаток користується популярністю в багатьох країнах, особливо в країнах колишнього Радянського Союзу, а також, наприклад, у Сербії.

Матеріал підготував Йонуц Беня

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Яндекс», Wildberries і НПЗ Росії. Який вплив мають українські удари по цих об'єктах

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Молдова під вогнем: як російська війна проти України б'є по Кишиневу

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Румунія повідомила про пожежі на двох суднах біля свого узбережжя, сімох моряків шукають

Молдовська служба Радіо Свобода

Молдовська служба Радіо Свобода щотижня охоплює 30% населення Молдови, допомагаючи аудиторії краще розуміти місцеві, регіональні та глобальні події. Редакція працює з Кишинєва з 1997 року

Світ

Політика

Суспільство

Вибір редакції: світ